چهارشنبه ۳ مرداد ۱۳۹۲ ■ سال بیست‌ویکم ■ شماره ۶۰۳۷
thought@hamshahri.org
همشهری

یا حسن الجتبی

زمینه پژوهشی تاریخی روزگار امام حسن ع در گفت و شنودی با دکتر نعمت‌الله صفری

از همنشینی با پیامبر ص تا امامت

یکی از معضلاتی که بر سر راه شناخت درست و دقیق امامان شیعه وجود دارد، در آمیختن روایات جعلی و غیرواقعی درباره شخصیت و ابعاد گوناگون سیاسی و اجتماعی و فردی و فرهنگی این بزرگواران است. متأسفانه کمتر پژوهشگری را می‌توان یافت که با دیدی نقادانه به سراغ این روایات جعلی برود و یا تحلیل تاریخی منابع و رخدادها به شخصیت والای راستین ائمه پی ببرد. این در حالی است که عمده پژوهش‌هایی که درباره زندگانی ائمه صورت گرفته و می‌گیرد، بیشتر بر روش‌های سنتی اتکا دارد. زندگانی و شخصیت و سیره فردی و اجتماعی و سیاسی امام حسن(ع) نیز همچون دیگر امامان در پرده‌ای از شبهات و جعلیات تاریخی پوشانده شده است! از جمله روایات نادرست و غیرواقعی که درباره زمینه‌ها و دلایل صلح ایشان در کتاب‌های تاریخی آمده است، به منظور بررسی و شناخت این روایت‌های ساختگی و غیرواقع از حیات فردی و سیاسی حضرت، گفت‌وگویی داشتیم با دکتر نعمت‌الله صفری فروشانی - استاد، نویسنده و پژوهشگر تاریخ اسلام - که در پی می‌آید.

پیش از هر چیز خوب است نخست اشاره‌ای داشته باشید به جایگاه امام حسن(ع) در سلسله امامت و سپس به ابعاد گوناگون سیره اخلاقی و اجتماعی و سیاسی ایشان بپردازید.

درباره جایگاه امام حسن(ع) در سلسله امامت و تاریخ اسلام، روایات فراوانی از پیامبر(ص) و سایر امامان داریم که شاید مشهورترین آنها این دو روایت از پیامبر(ص) باشد: ۱- حسن و حسین دو سرور اهل بهشت هستند. ۲- حسن و حسین دو امام هستند، چه قیام کنند و چه قعود داشته باشند. این روایت اخیر را شاید بتوان پیش‌بینی پیامبر(ص) نسبت به جریاناتی دانست که در زمان امام حسین(ع) و امام حسن(ع) بعد رخ می‌دهد. در سلسله امامت، امام حسن(ع) تنها امامی است که امامت پس از خودش به برادرش منتقل شد و در نسل خودش امامت پیدا نکرد. البته این مسئله پیامدهایی هم در تاریخ تشیع در رابطه میان حسنیان و حسینیان داشته که در ادامه این گفت‌وگو به آن اشاره خواهیم کرد.

از سوی دیگر اطلاعات تاریخی مناسبت به این بزرگوار یا بسیار بسیار اندک است یا اینکه مجعول و مغشوش. مطالب مجعول حتی میان شیعیان هم رواج پیدا کرده است.

دلیل این آگاهی‌ها و اطلاعات نادرست و مغشوش درباره امام حسن(ع) چیست. به لحاظ تاریخی و اجتماعی به چه مسائلی می‌توان در این ارتباط اشاره کرد؟

این جعلیات درباره امام حسن(ع) به مراتب بیشتر وجود دارد اما در مورد امام حسن(ع) افراد بر موارد خاصی از زندگی ایشان متمرکز شده‌اند و به جعلیاتی دامن زده‌اند. در حال اگر بخواهیم زندگی تاریخی امام را بررسی کنیم می‌توان به حقایق زیادی در این ارتباط رسید: ایشان در زمان عدم امامت‌شان، با پیامبر(ص) و همچنین پدرشان علی(ع) بودند و در این ارتباط گزارش‌هایی به ما رسیده است اما بخشی از دوران امامت امام حسن(ع) (حدود ۶ ماه) همراه با خلافت ظاهری بود. بقیه زندگی امام هم که چیزی حدود ۹ یا ۱۰ سال بود در مدینه گذشت. جالب است بدانید که از این مدت ۹ یا ۱۰ سالهای که امام در مدینه زندگی می‌کردند، به تعداد انگشتان دست هم اطلاعات درست و حسابی درباره ایشان نداریم. بعضی وقت‌ها به دانشجویان پیشنهاد می‌کردیم که درباره زندگانی امام حسن(ع) در مدینه پایان‌نامه‌ای را بنویسند اما با کمال تعجب می‌دیدیم که هیچ‌یک نمی‌توانستند مطلب مهم و درخوری پیدا کنند. به همه اینها بیفزایید روایت‌های کمی که از حضرت در این دوره صادر شده است. این مقدار اندک از احادیث نسبت به دیگر امامان واقعاً کم است. دوران امامت حضرت در مدینه دوران بسیار مهمی است؛ چرا که در این زمان است که امام به رهبری شیعیان آن هم در دورانی که خفقان شدیدی بر همه جا حکمفرما بود، پرداختند. اکنون به دلایل تاریخی‌ای می‌پردازم که این جعلیات درباره امام حسن(ع) ساخته و پرداخته شدند. امام از یک طرف در بدترین شرایط حکومت کردند و سرانجام حکومت را به سرسخت‌ترین و بدترین دشمن خودش واگذار کردند؛ در واقع همه قدرت در دست معاویه بود و او به واسطه سابقه دشمنی که با اهل بیت داشت، تمام تلاش خود را در تبلیغ علیه اهل بیت انجام می‌داد. مثلاً مشهور است که در آن دوران ۷۰ هزار منبر در جهان اسلام به سب امام علی(ع) مشغول هستند. در همان دوران ۱۰ ساله وقتی امام به مسجد می‌روند، خطیب مسجد در جلوی حضرت به لعن پدرشان می‌پردازد. چقدر باید حضرت تحمل می‌داشتند که این رفتارها را می‌دیدند و کاری نمی‌کردند که تنش زا باشد. البته مناظراتی نقل شده که حضرت با بیان شفاف و روشن و مستدل، بسیاری از فضایل امام علی(ع) و شایستگی خاندانشان را برای حکومت بیان می‌کردند. اما به هر حال تبلیغات منفی علیه حضرت در مدینه وجود داشت و طیف امویان به شدت علیه امام علی(ع) و امام حسن(ع) تبلیغ می‌کردند. هدف از این تبلیغات بی‌شک این بود که این خاندان (اهل بیت) فکر بر گشت به حکومت را از ذهن‌شان بیرون بیاورند و از سوی دیگر مردم گرد آنها جمع نشوند تا مبادا خطری برای حکومت وقت ایجاد شود؛ کما اینکه نسبت به شیعیان سختگیری زیادی شد و افرادی چون حجر بن عدی هم در این راه شهید شدند. از طرف دیگر دوستان حضرت بودند که گرچه تعداد بسیار کمی از آنها شرایط تاریخی ایشان را در پذیرش صلح درک می‌کردند- که اگر امام صلح نکرده بودند، شیعه نابود شده بود و خود امام هم می‌فرمایند که صلح من برای حفظ خون شهیدان است- اما برخی از تندروها به امام توهین کردند یا وقتی می‌خواستند به ایشان سلام کنند، می‌گفتند: سلام بر تو ای خوار کننده مومنان. تصور این افراد این بود که امام حسن(ع) کوتاهی کرده بودند و حکومت را به معاویه واگذار کردند. این افراد دل خوشی از حضرت نداشتند و حتی عده‌ای از آنها نزد امام حسین(ع) می‌آمدند و می‌گفتند که تو از برادرت شجاع‌تر هستی و ما می‌خواهیم با تو بیعت کنیم تا علیه معاویه بجنگیم که البته امام درخواست آنها را رد کردند و گفتند که اکنون برادر من امام است و ما باید همه مطیع تصمیم او باشیم.

از جهت دیگر پس از قیام امام حسین(ع) ۲ قیام داریم که هر دو منسوب به حسینی هاست: یکی قیام زید بن علی، پسر امام سجاد(ع) در کوفه است و دیگری قیام یحیی پسر زید در جوزجان. این دو قیام حسینی شکست خوردند. پس از این قیام‌ها به ویژه در دوران بنی عباس، سردمداری قیام‌ها به حسنیان منتقل می‌شود، مثلاً محمد بن عبدالله که به نفس زکیه معروف است، حسنی است یا حسین بن علی که در سال ۱۶۹ قیام می‌کند نیز حسنی است. بنی عباس برای اینکه اصل قیام را زیر سؤال ببرند، شروع کردند به تبلیغات علیه امام حسن(ع). هدف از این تبلیغات منفی القای این فکر به حسنیان بود که شما نوادگان فردی هستید که نتوانست حکومت را نگه دارد؛ در نتیجه اگر حکومت به شما برسد، شما هم نمی‌توانید آن را نگه دارید. بنی عباس برای تبلیغات منفی خود نیاز به دستاویز داشتند. دستاویزهایی برای این منظور جعل کردند که بسیار زشت و غیراخلاقی بود؛ دستاویزهایی از این قبیل که امام حسن(ع) دنبال آسایش و راحتی خود بودند. گفتند که امام در صلح‌نامه موادی را گنجانده تا به وی پولی تعلق گیرد؛ حال آنکه چنین مواردی اصلاً در صلح‌نامه وجود نداشت. بدتر از همه اینها، گفته شد که امام حسن(ع) دارای زنان متعدد بوده است؛ حال آنکه از نظر تاریخی این مسئله کاملاً نادرست است. آنچه تأسف‌برانگیز است آنکه برخی از این جعلیات در منابع شیعی هم آمده‌اند مثل کافی، دعائم‌الاسلام و حتی آثار متاخری چون مستدرک‌الوسایل. شیعیان می‌خواستند از این روایات (جعلی) به نفع امام حسن(ع) بهره بگیرند. در هر حال هیچ‌یک از این روایات از نظر تاریخی درست نیستند. البته بیشتر این اتهامات از زمان بنی عباس شروع شدند. ما در زمان بنی امیه هیچ کدام از این اتهامات را نسبت به حضرت نمی‌بینیم، اما یکی از جهاتی که در زمان معاویه درباره حضرت امام حسن(ع) به نادرست گفته می‌شد، این بود که ایشان تجربه حکومت کردن ندارند و لذا بهتر است امر حکومتداری به معاویه واگذار شود؛ چرا که او در این زمینه باتجربه‌تر است. یکی دیگر از جعلیاتی که در ارتباط با امام حسن(ع) در منابع اهل سنت آمده، این است که در برخی از روایات تلاش کرده‌اند تا از ایشان مثلاً یک چهره آرامش طلب و برعکس از امام حسین(ع) یک چهره جنگ‌طلب ترسیم کنند. با اینکه ما در روایات صحیح خود داریم که وقتی فرزندان امام علی(ع) دنیا می‌آمدند، حضرت می‌فرمودند من روی آنها اسم نمی‌گذارم تا رسول‌الله بیایند. در برخی از این روایات مجعول در کتاب‌هایی چون طبقات‌الکبری آمده است که وقتی امام حسن(ع) دنیا آمد، امام علی(ع) نام وی را حرب (جنگ) گذاشت. آنها با جعل این روایت می‌خواستند بگویند که امام علی(ع) آنقدر جنگ‌طلب بودند که حتی نام فرزندانش را هم حرب می‌گذارد. از سوی دیگر حرب یکی از اجداد بنی امیه بود. از این نظر قدمشان از این جعل این بود که بگویند حضرت علی(ع) هم متمایل به بنی امیه و هم جنگ‌طلب بودند. البته در ادامه این روایت جعلی آمده است که رسول‌الله آمدند و به علی(ع) گفتند که چرا اسم این نوزاد را حرب گذاشته‌ای؟ نامش را حسن بگذار. نظیر همین روایت را درباره امام حسین(ع) جعل کرده‌اند. در هر حال این جعلیات تا به آنجا پیش رفتند که امام حسن(ع) را آرامش خواه و صلح طلب و امام حسین(ع) را جنگ‌طلب جلوه دادند.

با توجه به آنچه گفتید، اگر امروزه بخواهیم گرد این شبهه‌ها و جعلیات تاریخی را از چهره و شخصیت امام حسن(ع) بزداییم، چه می‌توان و باید کرد؟ آیا نیازمند یک پالایش گسترده در متن‌های تاریخی هستیم. اگر پاسخ مثبت است، چگونه می‌توان به این مهم دست یازید؟

پرسش بسیار خوبی است. در پاسخ به این پرسش ۲ روش می‌توان داشت؛ یکی روش سنتی است که بر پایه آن سندهای تاریخی را بررسی می‌کنیم و حکم به ضعیف یا قوی بودن آنها می‌دهیم. از آنجا که در این روش تنها روی گزارش‌ها و روایت‌ها تکیه می‌شود، این را باید یادآور شد که این گزارش‌ها و روایات کم بوده و از طرفی آینه تمام‌نمای رخدادهای تاریخی نیستند. همچنین عده‌ای متخصص وجود داشته‌اند که با سند صحیح گزارش‌ها را جمع می‌کردند، به گونه‌ای که همین گزارش‌های جعلی) در کتاب کافی که از کتاب‌های معتبر شیعه است رسوخ کرده است. بنابراین این روش چندان کارآمد نیست. اما راه دوم این است که از روش‌های نوین مطالعات تاریخی بهره ببریم. متأسفانه ما به این روش‌ها توجه زیادی نداشته‌ایم، از جمله بحث بسترشناسی تاریخی، منبع‌شناسی و تحلیل حوادث. اگر بتوانیم این دست مطالعات را گسترش دهیم می‌توانیم به نتایج خوبی برسیم، کما اینکه مرحوم شیخ رازی آل یاسین کتاب صلح الحسن را بر پایه همین روش به نگارش در آورده است. این کتاب ظاهراً انقدر مهم بوده که مورد ترجمه مقام معظم رهبری هم قرار گرفته است. ایشان در مقدمه ترجمه این کار نوشته‌اند: من خودم می‌خواستم کتابی در این باره (صلح امام حسن) بنویسم، اما وقتی این کتاب را دیدم، پی بردم که نیاز به این کار نیست. پس اگر ما بتوانیم از این دست نوشته‌ها و آثار که بر پژوهش‌های بی‌طرف و فرافرقه‌ای تکیه دارد، پدید بیاوریم، می‌توانیم گام مهمی در این زمینه برداریم.

به نظر شما چه بعدی از زندگانی امام حسن(ع) تاکنون مغفول مانده که می‌توان با پژوهش درباره آن پرتوی بر حیات فردی، اجتماعی و سیاسی ایشان افکند؟

اگر آن مطالعات (تاریخی) عمق بیشتری پیدا کند، حتی ممکن است مابه گنج‌ها و خزائن پربهایی هم برسیم که این تصور ظاهری‌ای که از ائمه داریم، تغییر پیدا کند، اگر سیره امام را در زمان پیامبر(ص)، خلفا، امام علی(ع) و حتی در دوره ۶ ماهه حکومت ایشان تحلیل کنیم، متوجه جامعیت شخصیت ایشان می‌شویم. منتهی ممکن است تحت شرایط خاصی یکی از ابعاد شخصیتی ایشان بیشتر جلوه‌گر شده باشد و گرنه ایشان دارای ابعاد مختلفی بودند.

نکاهی تازه به صلح امام حسن ع

یکی از نکته‌هایی که در مطالعات تاریخی باید به آن توجه کرد، بحث بسترشناسی است؛ به این معنا که وقتی واقعه‌ای را تحلیل و بررسی می‌کنیم، تنها نباید به خود آن واقعه پرداخت؛ بلکه باید بسترهای سیاسی و اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی آن را هم نگریست. بر این اساس، اگر در تحلیل صلح امام حسن(ع) به بستر سیاسی و اجتماعی مدینه، شام و به ویژه کوفه بنگریم، به خوبی پاسخ خود را در خواهیم یافت. برای مثال سیاهی که امام حسن(ع) در اختیار دارند، سپاهی یکدست نبود. فرصت‌طلبان، خوارج، نان به نرخ روز خواران و شکاکان در آن حضور داشتند. شاید شمار شیعیان مخلص در این سپاه از تعداد انگشتان دست کمتر بوده باشد. طبیعتاً این افراد ناهمگون موجود در سپاه امام، حوادث را از چشم خودشان می‌دیدند. پس از انعقاد پیمان صلح و تسلط معاویه بر کوفه، او برای کوفه فرماندارى برمی‌گزیند که از مخالفان سرسخت اهل بیت بود. این فرد مغیره بن شعبه بود. او تبلیغات گسترده‌ای علیه اهل بیت در کوفه آغاز کرد به طوری که کسی یارای مخالفت با آن را نداشت. پس از مغیره هبیز بادین ابیه فرماندار کوفه شد و سیاست قلع و قمع شیعیان شد. از سوی دیگر احادیثی که از امام در مدینه باقی مانده بسیار بسیار کم است. والی مدینه مجری فرمان‌ها و سیاست‌های اموی بود و بعد هم بسیاری از مردم تحت تأثیر این جو قرار می‌گرفتند. علاوه بر همه اینها در میان صحابه هم کسانی بودند که به دلیل حسادت یا علل دیگری تمایلی به ارتباط با حضرت پیدا نمی‌کردند.

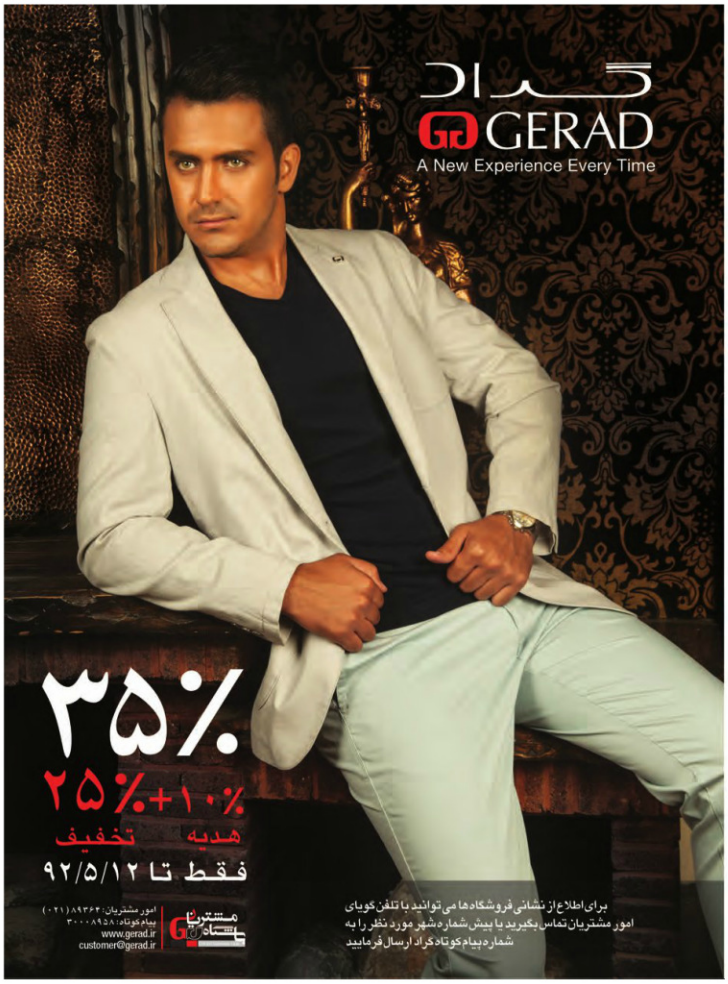

۲۰۰۲ جدول اعداد

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یک بار دیده شود.

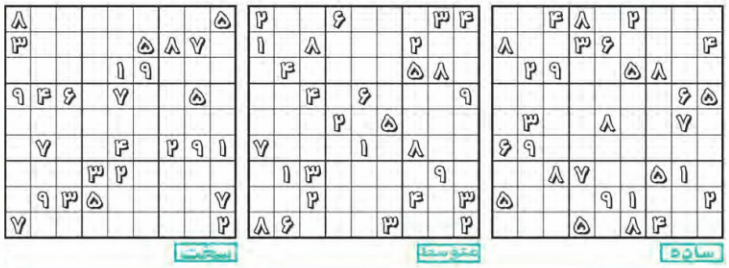

پاسخ‌های امروز

دعوت به همکاری

یک شرکت معتبر به منظور تأمین نیروی انسانی خود در زمینه امور مالی، تعداد محدودی از متقاضیان آقا و ساکن تهران با شرایط ذیل را از طریق مصاحبه حضوری به عنوان کارشناس ارشد حسابداری، دعوت به همکاری می‌نماید:

- **دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و یا کارشناسی در رشته حسابداری و یا مدیریت مالی از دانشگاه‌های معتبر**
- **حداقل ۵ سال سابقه کار**
- **آشنایی کامل به استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی**
- **توانایی استفاده از مهارت‌های هفتگانه I.C.D.L**
- **آشنایی به زبان انگلیسی**

واجدین شرایط می‌توانند فرم استخدامی را از طریق www.iransana.net دریافت و پس از تکمیل، حداکثر تا تاریخ پانزدهم مردادماه ۱۳۹۲ به پست الکترونیکی Job@iransana.net ارسال نمایند.

آگهی مناقصه

FAP فن آوران پارسیان

موضوع: بازنگری و اصلاح سیستم مدیریت پروژه شرکت در جهت انطباق با استاندارد PMBOK 2012

شرکت توسعه طرح‌های صنعتی فن‌آوران پارسیان در نظر دارد موضوع مناقصه فوق‌الذکر را به شرکت واجد صلاحیت و دارای مجوز معتبر واگذار نماید. لذا از شرکت‌های علاقمند دعوت به عمل می‌آید به منظور کسب آگاهی از شرح خدمات موضوع مناقصه، مدت زمان اجراء، شرایط متقاضی و اجزاء سیستم مدیریت پروژه مورد نیاز (RFP) به آدرس اینترنتی www.fapco.ir مراجعه و نسبت به تکمیل و ارائه پیشنهاد خود حداکثر ظرف مدت ۷ روز کاری پس از تاریخ درج آگهی اقدام نمایند.

توضیحات: هزینه درج آگهی در روزنامه بر عهده برنده مناقصه خواهد بود. کلیه مدارک مطابق با شرح مندرج در آدرس اینترنتی مذکور، می‌بایستی به آدرس: تهران میدان نوبنیاد، خیابان شهید لنگری، کوچه شهیدنیمروی، شماره ۳ شرکت فن‌آوران پارسیان مدیریت QHSE ارسال گردد.

حوض نقاشی از رسوایی در اکران رمضان پیشی گرفت

فیلم سینمایی «حوض نقاشی» در اکران رمضان فیلم «رسوایی» را پشت سر گذاشت. رضا سعیدی پور، مدیر پردیس سینمایی آزادی درباره وضعیت گیشه این سینما در ماه رمضان گفت: خوشبختانه حوض نقاشی با وجود اینکه یک بار زمان اکرانش نماند ته برای بار دوم با استقبال خوبی مواجه شده و فروش این فیلم از رسوایی در این ایام بالاتر است.

خبر

تشکیل کارگروه برای انتقال نمایشگاه کتاب به باغ کتاب

مدیر باغ کتاب تهران از تشکیل کارگروهی در شهرداری تهران برای بررسی انتقال نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به باغ کتاب تهران خبر داد. علی‌اکبر اشعری در گفت‌وگو با ایسنا، درباره وضعیت مذاکره با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای انتقال نمایشگاه کتاب به باغ کتاب تهران، گفت: همانطور که در جریان هستید، وزیر ارشاد نامه‌ای به شهرداری تهران داده که در آن نیازهای خود را برای برگزاری نمایشگاه کتاب تهران شرح داده است و اکنون کارگروهی در شهرداری تهران تشکیل شده که این نیازها را بررسی و امکان برگزاری نمایشگاه کتاب آینده را در باغ کتاب فراهم کند. او درباره اینکه وزیر ارشاد پیش‌تر گفته بود برای برگزاری نمایشگاه کتاب نیاز است یک ساختمان جدید در کنار باغ کتاب تهران ساخته شود، گفت: متأسفانه اشتباه برداشت شده بود، اما اکنون آنها نیازهای خود را به‌طور دقیق شرح داده‌اند و بر این اساس، می‌توان فهمید که چطور می‌توان این نیازها را برآورده کرد.

پنهان به جشنواره آوانکا می‌رود

فیلم سینمایی «پنهان» ساخته مهدی رحمانی به بخش مسابقه فستیوال بین‌المللی آوانکا راه یافت. این دومین حضور مهدی رحمانی در این فستیوال است. وی پیش از این جایزه اصلی این فستیوال را در سال ۲۰۱۰ برای فیلم سینمایی «دیگری» از آن خود کرده و در سال ۲۰۱۱ به‌عنوان داور و مدرس برای برگزاری کارگاه آموزشی به این رویداد هنری دعوت شده بود. فیلم سینمایی پنهان با بازی فریبرز عرب‌نیا، آنا نعمتی، فتانه ملک‌محمدی، بابک حمیدیان، مهرداد صدیقیان، آناهیتا افشار و رؤیا جاویدنیا را محسن علی‌اکبری تهیه کرده و محصول بنیاد سینمایی فارابی است. رحمانی این روزها مشغول صداگذاری فیلم سینمایی جدیدش با عنوان «برف» است.

کارگردانی سریال رنگ شب

مینی‌سریال «رنگ شب» به کارگردانی فریبرز عرب‌نیا نیمه شهریورماه وارد مرحله پیش‌تولید می‌شود. بهروز خوش‌رزم، تهیه کننده این مجموعه به سوره سینما گفت: به تازگی مقدمات پیش‌تولید مینی‌سریال رنگ شب به نویسندگی و کارگردانی فریبرز عرب‌نیا را شروع کرده‌ایم و طبق برنامه‌ریزی انجام شده از ۱۵ شهریورماه به‌صورت جدی وارد مرحله پیش‌تولید می‌شویم و ۱۵ مهرماه تصویربرداری را آغاز خواهیم کرد. وی ادامه داد: این مینی‌سریال فضایی پلیسی و معمایی دارد و قصه آن بسیار پرفراز و نشیب و جذاب است. نقش اصلی را فریبرز عرب‌نیا بر عهده دارد. این مجموعه که محصول سیما فیلم است قرار است در ۵ قسمت ۴۰ دقیقه‌ای آماده شود و از یکی از شبکه‌های سراسری روی آنتن برود. جالب است که عرب‌نیا پیش از این و در سال ۷۹ همراه با لعیا زنگنه در فیلم سینمایی رنگ شب به کارگردانی محمدعلی سجادی بازی کرده است.

سرباز سریال شاه‌گوش

شهرام حقیقت‌دوست در مجموعه «شاه گوش» به کارگردانی داوود میرباقری نقش یک سرباز را بازی می‌کند. حقیقت‌دوست درباره فعالیت‌های اخیر خود به سوره سینما گفت: ۲۰ روز است تصویربرداری سریال شاه گوش به کارگردانی داوود میرباقری را آغاز کرده‌ایم و من جلوی دوربین رفته‌ام. در این سریال سربازی هستم به نام هومن آب پرور که در یک کلانتری خدمت می‌کند. این مجموعه فضایی شاد دارد و من مدت‌ها بود در چنین فضایی بازی نداشتم. فرهاد اصلانی، محسن تنابنده، احمد دیوار، فرید رفیعا است، گفت: باید به مدیران هنری این جشنواره و البته داوران آن احسنت گفت که با تبریکنی سره را از نامزد تشخیص داده و کیفیت را فدای کمیت نکرده‌اند. وی توضیح داد: خوشنویسانی که در چند دهه اخیر تربیت شده‌اند عالی‌ترین نمونه‌های معرفتی را نقش زده‌اند که این جای خوشحالی دارد.

امنیت با ارتقای فرهنگ

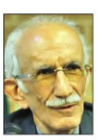

غلامحسین امیرخانی، استاد خوشنویسی در مراسم افتتاحیه دومین اکسپو آثار قرآنی و خوشنویسی ایران و دهمین جشنواره بسم‌الله در فرهنگسرای نیاوران از اینکه ادبیات ما با نوعی تظاهر و ریا همراه شده است انتقاد کرد و گفت: اصولا عواطف و احساسات به جای عقل شخصیت ما ایرانی‌ها را ساخته و در شخصیت‌های ما عقلانیت و منطق جای خود را به مهربانی و احساس داده است. وی در بخش دیگری از صحبت‌هایش با اشاره به آثار خوشنویسی که در جشنواره بسم‌الله روی دیوار رفته است، گفت: باید به مدیران هنری این جشنواره و البته داوران آن احسنت گفت که با تبریکنی سره را از نامزد تشخیص داده و کیفیت را فدای کمیت نکرده‌اند. وی توضیح داد: خوشنویسانی که در چند دهه اخیر تربیت شده‌اند عالی‌ترین نمونه‌های معرفتی را نقش زده‌اند که این جای خوشحالی دارد.

وزیر ارشاد: مدیریت سینما ضعیف بود

■ سید محمد حسینی: اگر دوباره وزیر شوم در انتخاب مدیرانم بیشتر دقت می‌کنم

گروه ادب و هنر: وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌گوید از عملکردش در این وزارتخانه رضایت دارد. او که تا چند ساعت قبل از انتخاب‌شدنش به عنوان وزیر ارشاد، گزینه وزارت علوم نیز بود، تا قبل از حضور در این پست فکر نمی‌کرده روزی وزیر ارشاد شود.

سید محمد حسینی می‌گوید: «در ذهنم نبود که به وزارت ارشاد بیایم؛ به‌ویژه اینکه در دولت نهم در وزارت علوم مسئولیت داشتم و کمتر به ذهنم می‌رسید دوباره به کارهای فرهنگی برگردم.»

حسینی در دولت نهم رئیس دانشگاه پیام نور بود و آنچه از آن به عنوان فعالیت فرهنگی یاد کرده، احتمالا مربوط به دوران حضورش در شرکت سروش به عنوان مدیرعامل است. وزیر ارشاد در گفت‌وگویی مفصل با فارس درباره بسیاری از نکات و اتفاق‌های فرهنگی ۴ سال اخیر صحبت کرده که جالب‌ترین آنها انتقاد از مدیریت سینمای کشور است. حسینی درباره ارزیابی‌اش از حوزه سینما می‌گوید: «ما ضعف داشتیم و نمی‌خواهیم انکار کنیم؛ ضمن اینکه نقاط قوت فراوانی هم داشتیم، بخشی از این شاید به ضعف مدیریت باز می‌گردد. اینکه خود دست‌اندرکاران معاونت سینمایی ما، غالبا سینماگر بودند. اما این بدان معنا نیست که هنرمندان و سینماگران مدیران خوبی هم باشند. گاهی عنوان می‌شد که کار را به هنرمندان و سینماگران واگذار کنید، عملا نشان داده شد گاهی فردی که با این حوزه آشنائت، اما به عنوان فرد حرفه‌ای آن رشته شناخته نمی‌شود، چه بسا بهتر بتواند خدمت کند.»

وزیر ارشاد که به‌واسطه درگیری‌های مداوم جواد شمقدری با اهالی سینما چار حاشیه‌های زیادی شد، می‌افزاید: «خود هنرمندان ما میان خودشان دسته‌بندی دارند، یعنی اختلاف نظرهایی میان آنهاست. گرایش‌های مختلف فکری سیاسی دارند. به همین دلیل وقتی فردی را انتخاب می‌کنید، عده‌ای از همان ابتدا نسبت به او موضع دارند اما فردی که از بیرون وارد مجموعه می‌شود این حساسیت‌ها پیرامون او کمتر است.»

وی در پاسخ به این سؤال که تجربه یک سینماگر در معاونت سینمایی تجربه موفقی نبوده، تصریح می‌کند: «احتمال ناموفق بودن تجربه مدیریت مخصوصا برای افرادی که حساسیت نسبت به آنها وجود دارد، بیشتر است. البته ممکن است در این میان افرادی را بیابید که مقبول همگان باشند.» حسینی می‌گوید: «برخی از نمایندگان مجلس و سیاسیون از ماجرای خانه سینما اطلاع نداشتند ولی درباره آن در مطبوعات اظهارنظر می‌کردند.» به نظر می‌رسد یکی از کسانی که اطلاع چندانی از جایگاه و اهمیت خانه سینما نداشت، شخص وزیر ارشاد بود که به راحتی زیر بار انحلال و تعطیلی این تشکل صنفی رفت.

بسته شدن خانه سینما که حالا بازگشایی آن یکی از دغدغه‌های دولت دهم در روزهای پایانی فعالیتش است، یکی از تصمیمات اشتباه و حاشیه‌ساز وزیر ارشاد بود. قطعا اگر سید محمد حسینی نسبت به حوزه فرهنگ و به‌خصوص سینما شناخت و اشراف بیشتری داشت اجازه نمی‌داد معاونانش پوست خربزه‌ای به نام انحلال خانه سینما را زیر پایش قرار دهند. با این همه حسینی اعتقاد دارد برخی در مورد عملکرد وزارت ارشاد بی‌انصافی می‌کنند. حسینی می‌گوید: «برخی ادعاهایی می‌کنند که فرضا باید برگردیم به ۸ سال قبل و... از طلاگستن پشیمان گشته‌ایم، مرحمت فرموده ما را مس کنید، تعبیرهایی می‌کنند که انگار فرهنگ و هنر در این مدت تعطیل بوده است، این بی‌انصافی است. بیایند این دوره را با دوره گذشته مقایسه کنند. ببینند چه تعداد اجرای موسیقی، تئاتر و... داشته‌ایم و چقدر کتاب منتشر شده. در همین سینمایی که عده‌ای آیه یاس می‌خوانند و می‌گویند کاری نشده، تولیدات بیشتری در این مدت بوده است.» وی با اشاره به نام فیلم‌های «چارچنگولی» و «خروس جنگی» که در دوره مدیریت صفار هرندی ساخته شده، می‌گوید: «از اسامی این فیلم‌ها مشخص بوده چه هستند، اما آن سعی شده در این مدت فیلم‌های اجتماعی و سیاسی ساخته شود.»

انتقاد دیرهنگام

انتقاد وزیر ارشاد از برخی معاونان و مدیرانش در آخرین روزهای فعالیت دولت دهم تنها به درد ثبت در تاریخ می‌خورد. سید محمد حسینی برای اولین بار در طول این ۴ سال از مدیریت جواد شمقدری انتقاد به عمل آورده است. کافی است کمی حافظه تاریخی داشته باشیم تا به یاد بیاوریم محمدحسین صفارهرندی وزیر ارشاد دولت نهم چگونه با معاون امور سینمایی‌اش برخورد می‌کرد و تا چه حد بر کار جعفری جلوه نظارت داشت. پیش از او نیز در روابط میان وزیر ارشاد و معاونانش، در طول نزدیک به ۴ دهه، به ندرت شاهد مناسباتی از نوع آنچه که میان محمد حسینی و معاونش جواد شمقدری جریان داشت، بوده‌ایم. رئیس سازمان سینمایی کشور در طول این ۴ سال سطح روابطش با وزیر ارشاد جوری تعریف شده بود که انگار حوزه سینما جزیره‌ای جداگانه و خودمختار است. به گونه‌ای که شمقدری در اغلب موارد خود را تنها برابر شخص رئیس‌جمهور پاسخگو می‌دانست. همین الان هم مکاتبات میان احمدی‌نژاد و شمقدری درباره خانه سینما در حالی اتفاق می‌افتد که انگار نه انگار وزیر ارشادی هم در کابینه وجود دارد. نادیده گرفتن وزیر ارشاد از سوی رئیس سازمان سینمایی در حالی صورت گرفت که موضع انفعالی شخص وزیر نیز در این اتفاق تأثیرگذار بود. حالا وزیر ارشاد می‌گوید، اگر دوباره وزیر می‌شد در انتخاب مدیرانش بیشتر دقت می‌کرد. مدیرانی که اغلب آنها توسط فردی جز وزیر ارشاد انتخاب شده بودند و سید محمد حسینی تنها حکم مدیریتشان را امضا کرده بود.

دریچه

تأکید آیت‌الله مکارم بر تدوین خاطرات انقلاب و دفاع مقدس

آیت‌الله ناصر مکارم شیرازی در دیدار مدیران دفترهای ادبیات و هنر مقاومت و ادبیات انقلاب اسلامی حوزه هنری گفت: هرچه می‌گذرد گردوغبار فراموشی بر تاریخ می‌نشیند و برای اینکه جلوداده شود باید در مطبوعات و مکتوبات دیده شود و این کار مهمی است، سرمایه آیندگان، تجارب گذشتگان است. اگر این تجربیات منتقل نشود و آیندگان بخواهند خودشان تجربه کنند، باید هزینه‌ها را دوباره بپردازند. به گزارش مهر، آیت‌الله مکارم شیرازی در دیدار مرتضی سرهنگی مسئول دفتر ادبیات و هنر مقاومت، هدایت‌الله بهبودی مدیر دفتر ادبیات انقلاب اسلامی و میرزا باقر علیان‌نژاد تدوینگر کتاب «از تبعید تا پیروزی» (زندگی‌نامه و مجموعه مقالات و مصاحبه‌های آیت‌الله ناصر مکارم شیرازی)، با تشکر از پدیدآورندگان این کتاب گفت: بنده وقتی کتاب را خواندم برخی موارد آن برایم تازگی داشت و دوستانی که کتاب را خواندند نیز اظهار کردند. نگاه تازه‌ای نسبت به فعالیت‌های بنده در دوران انقلاب اسلامی پیدا کردند. آیت‌الله مکارم شیرازی خواستار همکاری دفتر ادبیات انقلاب اسلامی برای جمع‌آوری و تدوین سایر مقالاتشان شد. از تبعید تا پیروزی: زندگی‌نامه و مجموعه مقالات و مصاحبه‌های آیت‌الله ناصر مکارم شیرازی به عنوان پنجاه و ششمین کتاب تحقیقی تولید شده در دفتر ادبیات انقلاب اسلامی، در ۲۴۱ صفحه با شمارگان ۲۵۰۰ نسخه و بهای ۹۹ هزار ریال توسط انتشارات سوره مهر منتشر شده است.

آرش معربیان جایگزین شهرام اسدی برای کارگردانی «جلال‌الدین» شد

کارگردان سینمای عامه پسند برای سریال تاریخی

با جایگزین شدن آرش معربیان به جای شهرام اسدی، تصویربرداری مجموعه جلال‌الدین ادامه یافت. به گزارش سوره سینما، تصویربرداری سریال تاریخی جلال‌الدین به کارگردانی شهرام اسدی که از ابتدای سال ۹۱ به تهیه‌کنندگی مهدی همایونفر در سکوت خبری شروع شده بود با تغییر کارگردان ادامه می‌یابد. مدتی است آرش معربیان به علت برخی مشکلات جایگزین شهرام اسدی شده و بخش‌های باقیمانده از این مجموعه را که حدود ۶۰ درصد است کارگردانی می‌کند. این سریال با موضوع زندگی مولانا جلال‌الدین محمد بلخی ساخته می‌شود. نکته جالب، سبک و کارنامه حرفه‌ای این دو کارگردان است، شهرام اسدی فیلم سینمایی تاریخی «روز واقعه» و مجموعه «شیخ بهایی» را کارگردانی کرده و عمده فعالیت حرفه‌ای معربیان در سینمای تجاری و عامه‌پسند بوده است. به همین دلیل انتخاب معربیان برای کارگردانی یک پروژه تاریخی کمی عجیب است. علی دهکردی، شبنم مقدمی، علی نصیریان و... بازیگران این سریال هستند.

خاطره شیرین هامون

تهیه‌کننده فیلم هامون که بعد از ۲۴ سال دوباره در یکی از پردیس‌های سینمایی تهران اکران شده است، این اتفاق را فرصتی برای بازخوانی نوستالژیک آن دوران دانست که حضور خسرو شکیبایی روی پرده آن را شیرین‌تر می‌کند. هارون پشایایی، تهیه‌کننده هامون با اشاره به معنای درونی این فیلم سینمایی به کارگردانی داریوش مهرجویی و دلایل استقبال از هامون در نخستین اکران خود در سال ۱۳۶۸ به مهر گفت: به اعتقاد من، دلیل استقبال از این فیلم در آن دوران وجود بحران روشنفکری بود؛ بحرانی که در آن دوران بسیار به چشم می‌خورد. همین نکته یکی از دلایل مهم برقراری ارتباط مردم با این اثر سینمایی و محبوب شدنش در آن بازه زمانی بود و اتفاقا حضور شکیبایی در این فیلم به دیده شدن هامون و محبوبیت آن افزود.

بلغارستان
تخفیف ویژه برای گروه ها
بهترین ساعت پروازی: ۱۰ صبح هر چهارشنبه
✓ گشت شهری • پوشش بیمه بلغاری
✓ سیم کارت
کشتی دزدان دریایی • گشت روی رودخانه دانوب
گشت در شهر تاریخی نسبر
دیدار از کاخ ملکه ماریا و شهر بالچیک
شبهای بلغاری • بازیهای آبی • جیپ سافاری
رومانی + بلغارستان
دو کشور با یک بلیط
مسکو
سنت پترزبورگ
چین
ویزای تجاری و توریستی
بلیط • هتل
ایران مرکز ۶۶۹۷۰۹۷۰
مشهد (میرداماد - شریعتی) ۲۲۲۲۴۶۳۸
سینتر (گشت آریا ۲ آرژانتین) ۸۸۶۴۴۶۴۴
WWW.IRANMARKAZ.IR

پرواز فول چارتر
از عید فطر
سواحل خلیج فارس
سواحل مدیترانه
استانبول، کوش آداسی
سواحل جنوب شرق آسیا
همه روزه با پرواز ماهان
آبی بال ۸۸۷۳۸۸۸۳ ۸۸۷۵۴۵۴۷ یکتا سفر

ایران ایر انحصار ملی
IranAir
تماس تا ۸ شب
مسکو
سنت پطرزبورگ
اِلی‌گشت ۸۵۴۰
گیتی رز ۸۸۹۶۱۰۰۰

با ما لوکس سفر کنید
پرواز مستقیم
با کلچینی از بهترین هتل ها با بالاترین کیفیت و مناسب ترین قیمت
مسکو سنت پترزبورگ
۳ شب مسکو، ۴ شب سنت پترزبورگ
۸ گشت روزانه به همراه ۵ وعده ناهار
مارماریس - استانبول - آنکارا - بدروم - کرجستان
سواحل خلیج فارس - مالزی - سنگاپور - بیروت
با نرخ استثنایی
سواحل مدیترانه - کوش آداسی
www.Omidanparvaz.com
امیدان پرواز ۴۴۹۵۶۰۲۴ - ۴۴۰۰۲۰۲۰

پکن، شانگهای، گوانگجو
سواحل مدیترانه
کوش آداسی - بدروم - مارماریس
چین
سواحل جنوب شرق آسیا
استانبول
مسکو - سنت پترزبورگ
روسیه
لارناکا
بلغارستان
پنانگ
هندوستان
مالزی
سنگاپور
سواحل مدیترانه
عرشیان سالار ۲۲ ۷۲ ۲۲ ۲۹
بنیامین پرواز ۲۲ ۹۷ ۴۸ ۸۹

FlyGeorgia
گرجستان
۲ شب اقامت زرافکن فقط با خرید یک بلیط
۱,۱۹۵,۰۰۰ تومان
تماس تا ۷ شب
۸۸ ۴۳ ۶۵۰۰
لاچین سیر
خدمات گردشگری
ایام تعطیل باز است
www.lachinseir.com

سواحل مدیترانه
کوش آداسی
بدروم
مارماریس
Onurair atlasjet
Firoozeh
Pirakiye
ستاره الهیه ۲۴۸۳۱